

144 Západem, a že se sympaticky dívá na naše hledisko ve věci čs. hranic, německé a maďarské menšiny, atd. Totéž si prezident zjistil, když po návratu do Londýna, kam doletěl 6. ledna, měl hned dlouhý rozhovor s Edenem (8. ledna). Tato sdělení jsou zvláště důvěrná.

23. Ještě Vás informuji o tomto: V Moskvě prezident měl možnost podrobně mluvit s vedoucím čs. komunistů. Rozpravy dokázaly:

a) že komunisté bez výhrad uznávají vedoucí autoritu presidenta Beneše,

b) že se staví loyálně k čs. vládě v Londýně a politicky ji podporují, i když — stejně jako jiní — mají v tom či onom odlišné a kritické hledisko,

c) že jsou zásadně ochotni ke vstupu do vlády na základě jednotné národní fronty a demokratické součinnosti s ostatními stranami a že takto si představují svou politickou roli v osvobozené republice, majíce rozumný program hospodářské a sociální přestavby, který chtějí uskutečňovat jen v dohodě s druhými stranami;

d) že se zatím jeví politicky vhodnější, aby vstoupili do vlády později, patrně až na konci války.²

Tak i tyto rozhovory vedly ke konkrétním výsledkům, které znamenají, že držíme pevně politickou soudržnost v emigraci a že [existuje] pevná dohoda, začít vnitřní rekonstrukci republiky na základě národní jednoty.

24. Výsledky presidentova zájezdu ukazují, že má doslova historický význam pro národ a republiku.

Tato zpráva je určena *výlučně* pro Tvou osobní informaci, a nikoli k tomu, abys tyto informace sděloval vládě, u které jsi pověřen, nebo jiným činitelům. Jde o to, abys byl správně orientován a abys mohl patřičně reagovat, kdyby se vyskytlo takové či onaké tvrzení. Rovněž chci, abys věděl, že se nikde nehonosíme těmito svými velikými úspěchy, že jich vůči nikomu nepoužíváme, a že prostě pokračujeme ve své další práci.

Ripka.

AMZV Praha. Depše odeslané, 1944, čís. 159—190 a 251—282. Nešifrovaný záznam(?) odoslaných depš. Strojopisný přepis.

40

1944, január 29. [Švajčiarsko.] — Zpráva slovenskej nekomunistickej odbojovej skupiny, zaslaná rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

Bgl 012942/44

Od slovenského posla:¹

Máme styk s partyzány, kterých je asi 200. Zásobujeme je obuví a penězi. Jsou ve velmi bíděném stavu. V lesích mezi Humenným a Sninou připravují si partyzáni letiště. Mezi 10. a 17. lednem zestřelili 2 četníky v obraně a před tím přepadli

² O výsledcích rozhovorův představitelův KSČ s Benešem v Moskvě vid' dokumenty čís. 1—3 v edici „Cesta ke Květnu“, Praha 1965.

¹ Podľa šifry Bgl usudzujeme, že zpráva prišla do Londýna rádiotelegraficky prostredníctvom majora Karla—Sedláčka (vid' pozn. 1 k dokumentu čís. 19 zo 4. 9. 1943). Ide zrejme o časť zpráv, ktoré priniesli dr. Kopeckému do Ženevy poslovia zo Slovenska v januári 1944. Podľa obsahu možno usúdiť, že zpráva pochádzala od skupiny Flora.

pohraniční stráž v Čertižném, kde vzali všechny zásoby potravin, zbraně a střelivo, vážně postřelili celníka a zmizeli do Polska.

Naše hnutí získává všude přívržence. Vydávají se již dva ilegální časopisy „Náš boj“ a „Ohlas“. Z katolického kněžstva se zatím přímo zapojil kanovník Cvinček z Nitry a prelát Beňo z Nitry. Sjednocování skupin dobře postupuje, i když k sjednocení formálně nedošlo. Prakticky se uskutečňuje tím, že prostřednictvím ústřední spojky jsou skupiny navzájem informovány a usměrňovány.

Komunisté byli o dosavadním vývoji naší práce informováni a všechny zprávy určené pro všechny skupiny i jim byly podle posledního pokynu z Londýna odevzdány. Laco Novomeský brzo pošle list Clementisovi. Předpokládali jsme, že stojí s námi na jedné politické platformě. Až před několika dny, cestou dr. Husáka oznámil nám své oficiální stanovisko, podle něhož, pokud nedostanou pokyn z Moskvy, nejsou ochotni spolupracovat s Londýnem. Zájem věci vyžaduje bezpodmínečně získat tento pokyn z Moskvy.

SÚA Praha. b S 40-3/69. Fotokópia strojopisného záznamu dešifrovanej došlej depeše.

41

1944 [pred 15. februárom. Slovensko.]¹ — Obežník 1/44 ústredného ilegálneho vedenia Komunistickej strany Slovenska určený funkcionárom strany. Stanoví zásady organizačného systému ilegálnej straníckej organizácie, povinnosti členov a funkcionárov a zásady organizácie revolučných gárd.

Dôvernité.
(Len pre funkcionárov.)

Ako organizovať KS a RG

Úkolom komunistickej strany — jedinej vodkyne pracujúceho ľudu — je pripravovať do všetkých dôsledkov a previesť jeho oslobodenie.

Aby strana mohla do všetkých situácií ísť pripravená, musí byť sama dobre organizovaná, predchnutá vôľou obetavosti a disciplinovaná.

Uvádžame jednotný org. systém:

B u ň k a : Vedúci a najviac päť členov, vyhovujúcich pravidlám konšpiratívy, tvoria buňku. Členovia tejto sa navzájom poznajú. Vedúci poučuje dvoch členov a zástupca tiež dvoch. Členovia sa vo veciach strany obracajú len na ved. buňky. Taktiež poslúchajú len jeho príkazy.

S k u p i n a : Dve alebo tri buňky tvoria skupinu. Jej vedenie sa skladá z ved. buniek a skupinového vedúceho. Pre informácie ved. buniek je smerodajný len vedúci skupiny.

O k r s o k : Viac skupín tvorí okrskok pod vedením okrskového ved. Okrskový ved. dodáva a prijíma zprávy cestou ved. skupín.

¹ Dokumenty 41—43 patria medzi niekoľko málo zachovaných materiálov z činnosti V. ilegálneho ústredného výboru KSS (Šmidke — Husák — Novomeský). Obežníky 1—3 nie sú datované, naše datovanie je len približné, podľa obsahu obežníkov a podľa toho, ako za sebou nasledovali. Autorom obežníkov bol pravdepodobne K. Šmidke.